

1991'DEN GÜNÜMÜZE TÜRKİYE – RUSYA İLİŞKİLERİ

Rozan YÜCETAŞ*

1991 yılında Rusya'nın SSCB'den bağımsızlığını ilan etmesiyle birlikte Türkiye – Rusya ilişkileri birçok açıdan yeni bir biçim kazanmış oldu. 1991 yılı sonrasında birlikte başlayan ortak faaliyetler, anlaşmalar ve ziyaretlerin çerçevesi; ticaret, turizm, bilim, enerji gibi noktalarda geliştirilmek üzere devamlılık gösterdi. Böylece Türkiye ve Rusya arasındaki ikili ilişkiler Soğuk Savaş dönemine nazaran her iki taraf için de yakınlık göstermiştir. 1990'lar ılımlı bir ilişki sürecinin başlangıç noktası olarak kabul edilebilir. İlerleyen süreçle birlikte özellikle de doğal gaz ticareti başta olmak üzere Moskova ve Ankara önemli boyutta bir ticaret ortaklığına sahip olmuşlardır.

2000 senesinde Boris Yeltsin'in varisi olarak Vladimir Putin iktidara gelmiştir. Vladimir Putin iktidarındaki Rusya'nın politik stratejisi çevre ülkeleri temel almıştır. 2000 yılında; eski Sovyet ülkeleri olan Kazakistan, Rusya, Beyaz Rusya, Kırgızistan ve Tacikistan ile Avrasya Ekonomik Topluluğu kurulmuştur. Rusya-Türkiye ilişkisine nükleer ve doğalgaz açılarından bakıldığında da önemli faaliyetler temelinde ortaklıklar gerçekleşmiştir, Akkuyu Nükleer Santrali bu duruma bir örnek teşkil etmektedir. Güvenlik konusundan bakıldığında; 2011'den beri devam eden Suriye İç Savaşı ve Ukrayna' da 2014'te meydana gelen Kırım'ın ilhakı ve Donbas Havzasında yaşanan çatışma hali gibi politik krizlerde Türkiye ve Rusya ilişkileri kilit konumdadır. Türkiye –Rusya ilişkisinde perspektifimizi turizm sektörüne çevirdiğimizde; her yıl tatil için milyonlarca Rus turist Türkiye'ye seyahat ettiği görülmektedir. Türk-Rus ilişkilerinin olumlu seyri neticesinde bu sayı gittikçe artış göstermiştir (Uçak düşürme krizinin yaşandığı dönem hariç.). Eğitim açısından bakıldığında ise; her yıl binlerce Türk öğrenci Rusya'nın farklı şehirlerinde bulunan üniversitelerde öğrenimlerini sürdürmekte ve Rusya' da faaliyet gösteren Türk firmalarında iş imkânı bulabilmektedir.

* Trakya Üniversitesi Uluslararası ilişkiler Bölümü İkinci Sınıf Öğrencisi